REZOLUCIJA (EU) 2020/1886 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 14. svibnja 2020.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio IX. — Europski nadzornik za zaštitu podataka

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio IX. – Europski nadzornik za zaštitu podataka,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0029/2020),

A. budući da u kontekstu postupka davanja razrješnice tijelo nadležno za davanje razrješnice želi istaknuti da je posebno važno dalje jačati demokratski legitimitet institucija Unije poboljšanjem transparentnosti i odgovornosti te uvođenjem koncepta izrade proračuna temeljene na uspješnosti i dobrog upravljanja ljudskim resursima;

1. sa zadovoljstvom primjećuje da Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Europskog nadzornika za zaštitu podataka za financijsku godinu 2018. nije primijetio nikakve znatne nedostatke u pogledu tema obuhvaćenih revizijom koje su povezane s ljudskim resursima i javnom nabavom;

2. prima na znanje činjenicu da je Revizorski sud, prema godišnjem izvješću o radu Europskog nadzornika za zaštitu podataka, ispitao jednu njegovu transakciju iz financijske godine 2018. te da ona nije rezultirala primjedbama;

3. pozdravlja zaključak Revizorskog suda u skladu s kojim u plaćanjima za administrativne rashode Europskog nadzornika za zaštitu podataka u cjelini za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. nije bilo značajnih pogrešaka, a pregledani nadzorni i kontrolni sustavi bili su djelotvorni; prima na znanje zahtjev Revizorskog suda da se ponovno provede *ex-post* kontrola, koja je sada ponovno uspostavljena;

4. općenito žali što 10. poglavlje godišnjeg izvješća Revizorskog suda pod naslovom „Administracija” ima prilično ograničeno područje primjene i zaključke, bez obzira na to što se naslov 5 „Administracija” višegodišnjeg financijskog okvira smatra naslovom niskog rizika;

5. primjećuje da je Revizorski sud odabrao uzorak od 45 transakcija iz naslova 5. „Administracija” višegodišnjeg financijskog okvira za sve institucije i tijela Unije; primjećuje da je uzorak osmišljen tako da bude reprezentativan za niz rashoda u okviru naslova 5., koji čini 6,3 % proračuna Unije; primjećuje da je Revizorski sud administrativne rashode okarakterizirao kao niskorizične; međutim smatra da broj transakcija odabranih u odnosu na „ostale institucije” nije dovoljan te od Revizorskog suda traži da poveća broj transakcija koje će se pregledati za barem 10 %;

6. podsjeća da Europski nadzornik za zaštitu podataka nije decentralizirana agencija Unije te, unatoč činjenici da njegov proračun predstavlja vrlo mali postotak proračuna Unije, smatra da bi Revizorski sud ipak trebao primjereno ispitati zakonitost i pravilnost njegovih transakcija jer je transparentnost ključna za odgovarajuće funkcioniranje svih tijela Unije; primjećuje da ni izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna Unije za 2018. ni izvješće o agencijama i drugim tijelima Unije za 2018. ne obuhvaćaju Europskog nadzornika za zaštitu podataka; međutim, ističe da bi informacije o rezultatima neovisnih vanjskih revizija Revizorskog suda trebale biti javno dostupne za sva tijela Unije; stoga poziva Revizorski sud da ponovno razmotri svoje stajalište te da od sljedeće godine nadalje počne objavljivati revizijska izvješća koja obuhvaćaju Europskog nadzornika za zaštitu podataka; stoga traži da Revizorski sud objavljuje posebna godišnja izvješća o računovodstvenoj dokumentaciji tog važnog tijela Unije kako bi se osiguralo da institucije i tijela Unije u potpunosti poštuju pravo na privatnost i zaštitu podataka;

7. pozdravlja općenito oprezno i dobro financijsko upravljanje Europskog nadzornika za zaštitu podataka; primjećuje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka jasno razlikovao takozvane „postojeće i nove aktivnosti"; primjećuje povećanje od 1,54 % za postojeće aktivnosti u skladu s politikom štednje, pri čemu je povećanje za veći dio proračunskih linija zamrznuto na 0 %; primjećuje, međutim, povećanje za nove aktivnosti, uglavnom zahvaljujući uspostavi novog subjekta Unije pod nazivom Europski odbor za zaštitu podataka i povezanim operacijama (koji je počeo s radom 25. svibnja 2018.);

8. primjećuje da je ukupni proračun Europskog nadzornika za zaštitu podataka za 2018. godinu iznosio 14 449 068 EUR (u odnosu na 11 324 735 EUR u 2017.), što je povećanje od 27,59 % u odnosu na proračun za 2017. (povećanje proračuna od 21,93 % od 2016. do 2017.); pozdravlja činjenicu da je do kraja 2018. namijenjeno 93,7 % svih odobrenih sredstava, u usporedbi s 89 % u 2017.; sa zabrinutošću primjećuje da izvršenje proračuna u smislu odobrenih sredstava za plaćanje iznosi 75,2 % (u odnosu na 77 % u 2017.) u pogledu svih odobrenih sredstava;

9. podsjeća da bi se projekcijama proračuna u nadolazećim godinama trebalo osigurati učinkovito izvršenje proračuna; uviđa postojanje pitanja koja imaju ključan utjecaj, kao što je to da proračun Europskog nadzornika za zaštitu podataka za plaće čini udio veći od 53 % i da zbog toga čak i umjerena fluktuacija osoblja ima znatan utjecaj na ukupnu stopu izvršenja proračuna; priznaje da će projekcije proračuna u odnosu na nedavno osnovani Europski odbor za zaštitu podataka postati točne tek nakon nekoliko godina djelovanja;

10. sa zanimanjem primjećuje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka pokrenuo novi otvoreni natječaj kako bi okupio visoko kvalificirane stručnjake za zaštitu podataka radi ispunjavanja budućih potreba za zapošljavanjem; u pogledu planiranja zapošljavanja osoblja, potvrđuje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka zatražio umjereno povećanje od šest članova osoblja u okviru pripremnih radova za osnivanje Europskog odbora za zaštitu podataka;

11. uviđa da je 2018. bila ključna godina za Europskog nadzornika za zaštitu podataka zbog donošenja Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) i Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) u kontekstu modernizacije pravila o zaštiti podataka; primjećuje da će za nove zadaće i odgovornosti koje proizlaze iz Uredbe (EU) 2016/679 u budućnosti biti potrebni dodatni resursi; prima na znanje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka 2018. imao 97 članova osoblja (u odnosu na 2013. kad ih je bilo 55); no traži od Europskog nadzornika za zaštitu podataka da analizira situaciju u pogledu mogućeg povećanja učinkovitosti koje proizlazi samo iz reorganizacije i preraspodjele zadaća;

12. primjećuje da je tim novim zakonodavstvom uspostavljen Europski odbor za zaštitu podataka, sastavljen od tijela za zaštitu podataka 28 država članica i Europskog nadzornika za zaštitu podataka kako bi se osigurala dosljedna provedba Uredbe (EU) 2016/679 diljem Unije; primjećuje da je znatna količina vremena i napora Europskog nadzornika za zaštitu podataka početkom 2018. uložena u podupiranje tajništva Europskog odbora za zaštitu podataka te u potpuno sudjelovanje u radu tog odbora u svojstvu člana;

13. primjećuje da, u skladu s novim pravilima o obradi osobnih podataka, institucije i tijela Unije moraju osigurati i da ona sama poštuju navedena pravila, među ostalim i pri upravljanju IT infrastrukturama i sustavima; uviđa da je Europski nadzornik za zaštitu podataka proširio svoj katalog posebnih smjernica i pokrenuo program za provjeru usklađenosti s pravilima među tijelima Unije;

14. primjećuje da postoji potreba za većom transparentnošću i suradnjom europskih tijela za zaštitu podataka; naglašava važnost suradnje između Europskog nadzornika za zaštitu podataka i nacionalnih tijela za zaštitu podataka u državama članicama kako bi se osigurali učinkovit nadzor i suradnja u pripremi novog pravnog okvira; poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da o svim postignutim rezultatima obavijesti Odbor za proračunski nadzor Europskog parlamenta;

15. potvrđuje činjenicu da Europski nadzornik za zaštitu podataka jednom godišnje objavljuje podatke o svojoj međuinstitucijskoj suradnji na temelju sporazuma o razini usluga za medicinske usluge, usluge pismenog i usmenog prevođenja, usluge pripreme i dostave hrane i pića te usluge osposobljavanja, kao i na temelju administrativnih sporazuma za građevinske usluge, logistiku, usluge sigurnosti i informacijsku tehnologiju itd.; pozdravlja sklapanje memoranduma o razumijevanju između Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Europskog odbora za zaštitu podataka (uglavnom o IT-u), čime se novom tijelu Unije omogućuje da iskoristi sav rad Europskog nadzornika za zaštitu podataka tijekom posljednjih godina;

([1]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([2]) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

16. pozdravlja namjeru Europskog nadzornika za zaštitu podataka da (u kontekstu modernizacije postupaka javne nabave) uvede elektronički tijek rada odnosno način rada bez papira; ponovno ističe važnost međuinstitucijske suradnje između Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Komisije u pogledu javne nabave, financijskog upravljanja i ljudskih resursa; pozdravlja sporazum o razini usluga s Komisijinom Glavnom upravom za proračun i Glavnom upravom za informatiku u vezi s informatičkim alatima ABAC i Sysper 2, kao što je zatraženo u posljednjem izvješću o razrješnici; potiče Europskog nadzornika za zaštitu podataka da ostvari napredak u pogledu dosljedne politike za digitalizaciju svojih usluga;

17. primjećuje da je prvi akcijski plan službenika za etička pitanja u potpunosti ostvaren i da je u drugom izvješću predviđeno nekoliko mjera kao što su revizija kodeksa ponašanja za nadzornike i osoblje, revidirana odluka o vanjskim aktivnostima, moguće pristupanje novom registru transparentnosti za institucije Unije itd.; poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da što prije provede takve zatražene mjere; pozdravlja rasprave o podizanju razine osviještenosti u skladu s etičkim okvirom; traži da se u sljedećem godišnjem izvješću o radu predstave detaljne informacije o postignućima proizišlima iz etičkog okvira;

18. pozdravlja činjenicu da će se interna pravila o zviždačima donesena 2016. ažurirati kako bi se ojačala zaštita zviždača i navodnih kršitelja propisa; primjećuje postojanje određenih zaštitnih mjera kao što su procjena rizika i ograničenje pristupa povezanim predmetima prema načelu „nužnog poznavanja”; potiče Europskog nadzornika za zaštitu podataka da od svog službenika za etička pitanja zatraži da tom pitanju posveti posebnu pozornost na sljedećem sastanku za podizanje razine osviještenosti organiziranom za sve osoblje; sa zadovoljstvom primjećuje da u Europskom nadzorniku za zaštitu podataka do sada nije bilo slučajeva koji bi obuhvaćali zviždače;

19. ponavlja važnost zaštite podataka u vezi s kibersigurnošću; pozdravlja napore koje Europski nadzornik za zaštitu podataka ulaže u pružanje smjernica institucijama Unije o tome kako zaštititi osobne podatke pri provedbi kibersigurnosnih mjera, o tome kako sveobuhvatni sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću služe kao osnova za ispunjavanje i zaštite podataka i kibersigurnosnih obveza te o tome kako provoditi obveze obavješćivanja i informiranja o zaštiti podataka u vezi s povredama osobnih podataka; napominje da skandal oko zloupotrebe podataka Facebooka od strane poduzeća Cambridge Analytica i sve veći broj dokaza o nezakonitom upletanju u izbore zahtijevaju odgovor Europskog nadzornika za zaštitu podataka; ističe da se Europski nadzornik za zaštitu podataka mora boriti protiv potencijalne zlouporabe digitalnih podataka;

20. uviđa dodanu vrijednost koju besplatni softver otvorenog koda može donijeti Europskom nadzorniku za zaštitu podataka; posebno ističe njegovu ulogu u povećanju transparentnosti i izbjegavanju učinaka ovisnosti o jednom dobavljaču; također uviđa njegov potencijal za sigurnosna poboljšanja jer omogućuju utvrđivanje i ispravljanje nedostataka; snažno preporučuje da svaki softver izrađen za instituciju bude javno dostupan u okviru besplatne licencije za softver otvorenog koda;

21. pozdravlja činjenicu da je odluka o borbi protiv uznemiravanja stavljena na raspolaganje cijelom osoblju putem intraneta Europskog nadzornika za zaštitu podataka; sa zadovoljstvom primjećuje činjenicu da Europski nadzornik za zaštitu podataka trenutačno radi na reviziji odluke protiv uznemiravanja te na mandatu za imenovanje dodatnih savjetnika od povjerenja; primjećuje da je u anketi provedenoj među osobljem 2018. 69 % kolega potvrdilo da su svjesni postojeće politike o psihičkom i seksualnom zlostavljanju; pozdravlja činjenicu da je 2018.osposobljen jedan savjetnik od povjerenja;

22. pozdravlja činjenicu da su životopisi i izjave o financijskim interesima nadzornika objavljeni na internetskim stranicama Europskog nadzornika za zaštitu podataka; napominje da su te izjave neizbježno samodeklaratorne prirode i da ni Europski nadzornik za zaštitu podataka ni njegov službenik za etička pitanja nemaju istražne ovlasti za jamčenje istinitosti i sveobuhvatnosti podataka navedenih u tim izjavama; poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da zajedno s drugim institucijama i tijelima Unije procijeni na koji se način sustav može poboljšati;

23. poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da na svojim internetskim stranicama zajamči objavljivanje i redovito ažuriranje svih svojih smjernica i postupaka povezanih s etičkim okvirom; poziva Europskog nadzornika za zaštitu podataka da nastavi ulagati napore u poboljšanje informacija dostupnih na internetu u pogledu transparentnosti i javnog nadzora;

24. žali zbog činjenice da u godišnje izvješće o radu nisu bile uvrštene detaljnije informacije o konkretnim mjerama za poboljšanje dobrobiti na radnom mjestu; no pozdravlja činjenicu da su 2018. donesene i/ili provedene odluke i politike poput izvješća o anketi osoblja, revidirane odluke o radu na daljinu i revidirane odluke o mentorstvu; traži od Europskog nadzornika za zaštitu podataka da u svojem sljedećem godišnjem izvješću o radu pruži detaljnije informacije u tom području;

25. pozdravlja inicijativu Europskog nadzornika za zaštitu podataka iz 2018. da ubuduće nudi plaćeno pripravništvo samo u okviru pripravničkog programa Plava knjiga; napominje da je ta promjena u postupku angažiranja pripravnika Europskog nadzornika za zaštitu podataka poduzeta slijedom preporuke Europskog ombudsmana da se prilagode kriteriji prihvatljivosti za plaćeno pripravništvo; ponovno ističe potrebu da se zajamči isplata odgovarajuće naknade pripravnicima u svim institucijama Unije kako bi se izbjeglo jačanje diskriminacije zbog ekonomskih razloga;

26. sa zanimanjem primjećuje zastupljenost 20 nacionalnosti Unije (u odnosu na 16 nacionalnosti Unije 2017.) među osobljem Europskog nadzornika za zaštitu podataka, a u vezi s rodnom ravnotežom primjećuje omjer od 40 % muškaraca (u odnosu na 32 % u 2017.) i 60 % žena u Europskom nadzorniku za zaštitu podataka; uviđa stalne napore Europskog nadzornika za zaštitu podataka oko postizanja ravnoteže, uzimajući u obzir njegovu malu veličinu i specifične temeljne djelatnosti;

27. sa zanimanjem primjećuje da su Europskom nadzorniku za zaštitu podataka dodijeljena četiri dodatna ureda u zgradi MTS koju trenutačno dijeli s Europskim ombudsmanom; napominje da se 2020. očekuje daljnji porast osoblja Europskog nadzornika za zaštitu podataka, uključujući tajništvo Europskog odbora za zaštitu podataka, te je stoga potrebno veće proširenje na cijelu zgradu; podržava zahtjev Europskog nadzornika za zaštitu podataka i od njega traži da Odbor za proračunski nadzor Parlamenta obavijesti o svim povezanim koracima i postignućima;

28. pozdravlja ciljane inicijative Europskog nadzornika za zaštitu podataka za smanjenje ekološkog otiska institucije; potiče Europskog nadzornika za zaštitu podataka da uspostavi konkretan akcijski plan za smanjenje svojeg ekološkog otiska;

29. pozdravlja činjenicu da se važnost komunikacijskih aktivnosti Europskog nadzornika za zaštitu podataka posljednjih godina znatno povećala; uviđa napore Europskog nadzornika za zaštitu podataka oko poboljšanja učinka svoje prisutnosti na internetu; prima na znanje dvije važne komunikacijske kampanje, točnije međunarodnu konferenciju održanu 2018. usmjerenu na raspravu o etici (čime se dopire do najšire moguće publike za raspravu o digitalnoj etici) te komunikacijsku kampanju Europskog nadzornika za zaštitu podataka iz prosinca 2018. o novoj uredbi o zaštiti podataka za institucije Unije;

30. ponavlja da se Europski nadzornik za zaštitu podataka koristi nizom ključnih pokazatelja uspješnosti radi boljeg praćenja svojeg rada i korištenja svojih sredstava; sa zadovoljstvom primjećuje da je Europski nadzornik za zaštitu podataka 2018. ostvario ili premašio postavljene ciljeve u vezi s većinom ključnih pokazatelja uspješnosti (npr. u odnosu na ključni pokazatelj uspješnosti br. 4 „razina interesa dionika" u kojem je cilj bio 10 savjetovanja, a provedeno je 13); napominje da provedba relevantnih strateških ciljeva dobro napreduje i da nisu potrebne nikakve korektivne mjere; potiče Europskog nadzornika za zaštitu podataka da nastavi s radom u tom smjeru;

31. pozdravlja činjenicu da Europski nadzornik za zaštitu podataka poštuje gotovo svih 16 standarda unutarnje kontrole, koji se redovito prate radi jamčenja isplativog, učinkovitog i djelotvornog ostvarivanja ciljeva; napominje da je služba za unutarnju reviziju provela dodatnu reviziju u vezi s preostalim preporukama o reviziji standarda unutarnje kontrole i zaključila da je razina unutarnje kontrole zadovoljavajuća i djelotvorna;

32. primjećuje da je služba za unutarnju reviziju provela ispitivanje usredotočeno na tri glavna područja (upravljanje Europskog nadzornika za zaštitu podataka u vezi s Europskim odborom za zaštitu podataka, okvir za zapošljavanje ljudskih resursa, proračun i financijsko upravljanje te logističku podršku za potporne timove Europskog nadzornika za zaštitu podataka i Europskog odbora za zaštitu podataka) koja su podvrgnuta pomnom nadzoru; primjećuje da je služba za unutarnju reviziju objavila završno izvješće u kojem se sve preporuke smatraju samo „pitanjima za razmatranje" i koje neće zahtijevati nikakve daljnje korake službe za unutarnju reviziju;

33. primjećuje da je rashod za prijevode iznosio 337 057,35 EUR kad je riječ o aktivnostima Europskog nadzornika za zaštitu podataka te iznos od 516 461,90 EUR kad je riječ o aktivnostima Europskog odbora za zaštitu podataka; napominje da je Europskom odboru za zaštitu podataka dodijeljena kvota za besplatne prijevode Glavne uprave za pismeno prevođenje Komisije; prima na znanje da je s gledišta troškova i koristi internalizacija prijevoda nemoguća zbog česte potrebe za prijevodima na svim službenim jezicima Unije i vrlo male veličine institucije;

34. prima na znanje da su misije osoblja zabilježene u integriranom sustavu za obradu misija i da se izvješće o misiji prilaže kao popratni dokument uz obračun troškova; pozdravlja podatke navedene u godišnjem izvješću o radu, u skladu sa zahtjevom iz prethodnog izvješća o razrješnici, koji pokazuju da nema znatnih razlika u pogledu broja i troškova misija u posljednje četiri godine;

35. pozdravlja činjenicu da Europski nadzornik za zaštitu podataka poštuje dobru praksu utvrđivanja roka za podnošenje godišnjeg izvješća o radu do 31. ožujka godine koja slijedi nakon računovodstvene godine; stoga pozdravlja činjenicu da je Europski nadzornik za zaštitu podataka 26. ožujka 2019. donio godišnje izvješće o radu kako bi tijelu nadležnom za davanje razrješnice dao više vremena za temeljito proučavanje izvješća i bolje provođenje postupka davanja razrješnice;

36. ističe da se posljednjih godina uvelike radilo na područjima kao što su izrada proračuna na temelju uspješnosti, etički okvir sa svim povezanim pravilima i postupcima, pojačane komunikacijske aktivnosti i povećanje broja mjera za poboljšanje transparentnosti; pozdravlja znatan broj međuinstitucijskih sporazuma u području usluga i suradnje; ističe važnost suradnje i razmjene iskustava među institucijama i tijelima Unije; predlaže da se mogućnost formaliziranih aktivnosti umrežavanja u različitim područjima analizira kako bi se razmijenile najbolje prakse i razvila zajednička rješenja;

37. ističe da će povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije imati znatan utjecaj na planirani rad Europskog nadzornika za zaštitu podataka; ističe važnost brzog pregovaranja o sporazumu o zaštiti podataka s Ujedinjenom Kraljevinom.